

Sådan blev klimaberegninger på slagtegrisen født

Klimapåvirkningen af griseproduktion vil uden tvivl blive sat under endnu større lup de kommende år, og det vil ske med data og regnemodel udviklet i projektet PORK 4.0.

Når du som landmand i fremtiden bliver mødt af beregninger på, hvor stor eller lille klimapåvirkningen fra din griseproduktion er, så ligger der et stort og komplekst regnestykke til grund for tallet. Grundmodellen er en livcyklusmodel (LCA) for konventionel slagtegriseproduktion, der er blevet udviklet over de seneste fem år – og som blev gennemgået på seminaret "Klima på grisen" i maj 2022.

"Alle landmænd inden for griseproducenter vil fremadrettet blive præsenteret for klimaberegninger på deres bedrift, som i alt beskedenhed er født i det her projekt, som vi har arbejdet med i fem år," siger Troels Kristensen, der er seniorforsker ved Aarhus Universitet og én af parterne i projektet.

Beregningsmodellen vil blandt andet have effekt på, hvordan klimaindsatsen håndteres i både i rådgivningstjenesten via SEGES Innovation og via Danish Crown. I Danish Crown er elementer fra modellen implementeret i den måde, virksomheden vil give nøgletal tilbage til landmanden i forhold til klimaperformance på bedriften, og i SEGES Innovation vil regnemodellen blive inkorporeret i det digitale klimaværktøj ESGreen Tool.

Projektet PORK 4.0 var medfinansieret af GUDP og havde deltagere fra Aarhus Universitet, Danish Crown og SEGES Innovation. Hovedideerne fra projektet er i øvrigt ført med videre til det to-årige projekt Pork 2.0, som udvikler beregninger af klimaaftrykket på smågrisen og slagtegrisen for både økologiske og konventionelle besætninger.

Inputs til modellen

Modellen for beregning af klimapåvirkningen er et kompliceret regnestykke, som ikke vil give den store mening for de fleste at få indsigt i. Derimod er det interessant at kigge på, hvilke bedriftsforskelle der er de afgørende for grisens klimaaftryk. De er blandt andet:

Fra bedriften:

- Sammensætning af foderrationen
- Foderforbrug
- Tilvækst
- Stald- og gødningssystem
- Gødningsteknologier

Fra slagteriet:

- Udnyttelse af grisen
- Ressource-forbrug
- Håndtering af affald

Disse input-data bliver ganget op med forskellige standardiserede emissionsfaktorer.

Landmandens indsats slår igennem

Ikke overraskende har indsatsen ude på bedriften en direkte effekt på griseproduktions klimapåvirkning, og det må være en god nyhed at høre, at griseproducentens tiltag ikke vil blive forplumret af udefrakommende faktorer.

"Det er helt tydeligt, når vi beregner grisens klimaaftryk, at landmanden har et meget stort ansvar i hele produktkæden. Den forbedring han gør, slår næsten 100 procent igennem på selve grisekødet," fortæller Troels Kristensen.

De største gevinster klimamæssigt kan hentes på foderet.

"Hvordan kan jeg dyrke foder, så det er mere klimavenligt, hvordan kan jeg sammensætte foder, så det er mere klimavenligt. Og i den sidste ende, hvordan kan jeg øge fodereffektiviteten i min besætning. Hele kæden fra dyrkning af foderet, sammensætning af foderration og til, hvordan det udfodres - det er den store ting, landmanden kan gøre," siger Troels Kristensen, der samtidig peget på de teknologiske løsninger inden for gyllehåndtering som den anden store faktor.

Er du endnu mere nysgerrig på klimaberegninger og projektet PORK 4.0, kan du læse: [Fra Pork 4.0 til værktøjet klima på grisen \(svineproduktion.dk\)](#)

